

ROERKERKNIEUWS IN DE VASTENTIJD

editie 145 (9 maart 2023) – www.roerkerken.nl

Diocesane Pastorale Raad (DPR)

Werden eind vorig jaar kandidaten voor de nieuw te vormen Diocesane Pastorale Raad gezocht (zie Roerkerknieuws 129), nu is het zover en kan de nieuw geformeerde raad officieel worden geïnstalleerd. Dat gebeurt tijdens de eerste bijeenkomst in Roermond op 27 maart a.s. De Diocesane Pastorale Raad is een adviesorgaan dat bestaat uit gelovigen uit het bisdom. Een bisschop mag zo'n raad oprichten om zich te laten adviseren over tal van onderwerpen. De afgelopen jaren kende het bisdom Roermond geen DPR, omdat Mgr. Smeets een nieuwe vorm hiervoor wilde zoeken. Deze is onder meer gevonden in het feit dat de leden van de nieuwe DPR geen vertegenwoordigers meer zijn van dekenaten of maatschappelijke organisaties, zoals in het verleden, maar op persoonlijke titel hebben gesolliciteerd. In het bisdom Roermond bestaat de DPR uit 28 leden: 17 mannen en 11 vrouwen. Van hen komen er 15 uit Zuid-Limburg en 12 uit Noord- en Midden-Limburg. Onder de leden bevindt zich één parochiepriester en een mannelijke religieus. De 26 andere leden zijn leken. Er hadden zich overigens meer belangstellenden gemeld dan er zetels in de raad zijn. De nieuwbenoemde leden van de Diocesane Pastorale Raad zijn: Mw. Marijke Berkers (Weert), Mw. Ine Bonnemayer-Kerkhoffs (Roermond), Dhr. Theo de Bruin (Sevenum), Mw. Marie-José Degens (Landgraaf), Dhr. Jan Demandt (Echt), Mw. Anke Dovermann (Maastricht), Kapelaan Miguel Estrada (Roermond), Mw. Rini van de Geer-Joosten (Buchten), Mw. Lucie Geurts-Saris (Horst), Dhr. Hans Gilissen (Best), Dhr. Pascal Gommans (Reuver), Dhr. Sander Groenewoud (Maastricht), Dhr. Nicki Kappel (Maasbree), Abt Ad Lenglet (Vaals), Mw. Marjolein Mantén-De Witt (Brunssum), Dhr. Rob Pauls (Vaals), Mw. Maria Peeters-Houben (Munstergeleen), Mw. Christianne Schuurmans (Kronenberg), Dhr. Glenn Sluyter (Venray), Mw. Marja Smits (Valkenburg), Dhr. Peter Spronck (Geleen), Dhr. Wiel Ubaghs (Beek), Dhr. Gerard Verzijl (Well), Mw. Judith Weijers-Verhaeg (Landgraaf), Dhr. Harm Wiertz (Kerkrade), Dhr. Willem Wolters (Maastricht), Dhr. Chris Wouters (Reijmerstok), Dhr. Robert van Wijk (Sittard). Voornoemde Willem Wolters toont zich nog altijd nauw betrokken bij zijn plaats van herkomst: St. Odiliënberg (Overen).

Update gezondheidssituatie bisschop Smeets

Na de vorige update die wij in Roerkerknieuws 124 publiceerden volgde onlangs een nieuwe: de chemokuren waarmee bisschop Harrie Smeets van Roermond afgelopen anderhalf jaar aan een hersentumor werd behandeld, zijn gestopt. Hoewel de groei van de eerste tumor geruime tijd geremd kon worden, heeft zich inmiddels een kleinere tweede tumor ontwikkeld. Deze bleek ondanks een aantal bestralingen niet meer zonder risico's behandelbaar. Begin januari hebben de artsen daarom in overleg met de bisschop moeten beslissen om de resterende twee chemokuren stop te zetten. Bij Mgr. Smeets werd in juni 2021 een hersentumor geconstateerd. Hij is daar sindsdien in het academisch ziekenhuis in Maastricht voor behandeld. Inmiddels heeft de huisarts de zorg overgenomen, omdat er op academisch niveau geen behandel mogelijkheden meer zijn. Hoewel de bisschop merkt dat zijn verstand nog helder is, ervaart hij ook dat zijn motoriek trager is geworden en dat hierin geen verbetering meer valt te verwachten. Vooralsnog zal de bisschop in de mate van het mogelijke zijn taken voortzetten. Mgr. Smeets is dankbaar voor het gebed en de vele andere

blijken van steun die hij sinds het begin van zijn ziekte heeft mogen ontvangen. Hij roept iedereen op om in hun gebeden ook alle andere zieken te blijven gedenken.

Stille Omgang Amsterdam

Na een (Corona-)onderbreking van drie jaar vindt dit jaar weer in Amsterdam de jaarlijkse 'Stille Omgang' plaats ter herdenking van het sacramentswonder dat daar in 1345 plaatsvond. Vanuit ons Bisdom gaat men er op zaterdagavond 18 maart a.s. vanuit Bocholtz, Kerkrade, Heerlen, Sittard, Echt Roermond (19.40 uur) en Nederweert (20.00 uur) naar toe. Samen met de pelgrims uit het bisdom 's Hertogenbosch vieren we om 23.45 uur de H. Eucharistie in de bekende voormalige Amsterdamse schuilkerk 'de Papegaai' (Kalverstraat). Hoofdcelebrant is onze hulpbisschop, Mgr. de Jong. Hierna lopen we de eigenlijke Stille Omgang door het centrum van de stad, om op zondagmorgen 19 maart a.s. rond 2.45 uur - na een korte koffiepauze in de Lutherse kerk aan het Spui - weer huiswaarts te keren. Dit jaar is als thema "Levensbrood voor onderweg, in stilte getuigen" gekozen, geïnspireerd op het Johannes-evangelie, maar ook op het bekende gedicht dat de vorig jaar heilig verklaarde Titus Brandsma in 1942 schreef in zijn gevangenis (Roerkerknieuws 110). Deelnamekosten 35 euro pp. Voor meer informatie: (voorzitter) Henk Verhaeg (06-28 56 09 97) en Jeu van den Beuken (06 - 37 32 02 38). Of bij het parochiebureau van Vlodrop, tel. 40 12 07 / 06-48 69 08 55 (Marjon van der Beek).

Adellijke grootgrondbezitters in de 19e en 20e eeuw (VIIIb) – de Pollart

Na de dood van de beide freules de Pollart in 1870 resp. 1873 kwam Klein Paarlo in het bezit van voornoemde Stephan d' Alcantara (1840-1912), erfgenaam van voornoemde baron van Scherpenzeel-Heusch ('Codex Diplomaticus Bergenses' [1886] blz. 114 [voetnoot 3]). D'Alcantara herbergde er de Duitse Karmelietessen uit het Duitse Neuss in. Dat klooster was vlak daarvoor (in 1870) vanuit Keulen gesticht. Toen ze echter vanwege de Kulturkampf uit Duitsland verdreven werden, vonden ze op Paarlo een toevluchtsoord. *"De ontvangst door de pastoor van St. Odiliënberg was hartelijk, maar nog geen twee maanden na hun komst werden de zusters opgeschrikt door inbrekers, die groot kabaal maakten, allerlei overhoop haalden, en een kogel afvuurden, maar vertrokken zonder iets mee te nemen. Wellicht een gewone inbraak, of misschien toch een soort 'Kloostersturm' op loopafstand van de Duitse grens. Het incident gaf aanleiding tot een traditie in de gemeenschap waarbij de jongste zusters elke avond om beurten alle ramen en deuren langsgingen of ze wel goed gesloten waren, een gebruik dat pas in 1974 werd afgeschaft"*. Het nieuwe onderkomen bleek echter al snel te klein en uiteindelijk kon men in 1882 in Roermond aan de Venloseweg een nieuw klooster betrekken. Inderdaad: een geheel nieuw klooster, gebouwd naar een ontwerp van architect Johannes Kayser en Jan Jorna, leerlingen van de befaamde bouwmeester Pierre Cuypers (1827-1921), en bekostigd uit de erfenis van de vermogende vader van twee zussen uit de gemeenschap die vlak daarvoor overleden was (Brian Heffernan: 'Radicaal Kloosterleven' [2021] blz.80-81; Jaak Slangen: 'Tussen gemeente en landschapspark' [2018] blz,99). Vijfentwintig jaar geleden werd echter ook dit klooster opgeheven en werd het omgebouwd tot appartementen. Na het vertrek van de Karmelietessen uit Paarlo (1882) bleef het kasteeltje lang leeg staan. Enkele jaren voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog had volgens Gerard Krekelberg *"de tand des tijds er zoo hard aan geknaagd, dat het daar thans ligt met zijn houten torentje op de nok als een jammerlijk vergeten en bouwvallige herinnering aan groote eerbiedwaardige families en lang vervolgen eeuwen"*. Verder wist Krekelberg in dit krantenartikel nog te vertellen dat er *"een landbouwersbedrijf*

aan (is) verbonden, geëxploiteerd door den pachter Van Melick, terwijl de gezamenlijke huizing met de erom heen liggende akker- en struikgrond thans het eigendom is van een in België wonenden Graaf d'Alcantara, die tevens de bezitter is van het omvangrijke goed 'Het Steenen Huys' te Vlodrop" (Limburger Koerier dd. 31 okt. 1937). Helaas raakte het kasteeltje tijdens de Tweede wereldoorlog zwaar beschadigd en werd het uiteindelijk gesloopt (een kleine rest bleef staan); de materialen dienden voor de wederopbouw van andere beschadigde woningen en gebouwen in de buurt. De bijgebouwen werden hersteld in de stijl van de Delftse school ('Kastelen in Limburg' [2005] blz. 252). De laatste pachters waren Petrus Hubertus van Melick (1897-1972) en Anna Gertrudis Boonen (1900-1989). Zij verlieten de boerderij in 1972; inmiddels was de eigendom overgegaan van de familie d'Alcantara naar de familie De Zantis. In 1992 kwam rentmeester Fred(erik) Nijpjes en zijn gezin er wonen. Hij verwierf het landgoed bij die gelegenheid ook in eigendom en liet het voormalige boerderij-complex restaureren. De voormalige koetsierswoning is tegenwoordig te huren als luxe vakantieverblijf (L1/Ongerwaeg [2015]). wordt vervolgd

personalia

Op zaterdagmiddag 25 februari j.l. hielden we in de St. Martinuskerk van Vlodrop de uitvaartdienst voor **Marcel Frans Louis (Sjel) Custers (1931-2023)**. Omdat zijn vader hoofd der school in Ell was, werd Marcel geboren en groeide hij op in het oude schoolhuis aldaar dat toen ook nog het gemeentehuis herbergde. Al op jonge leeftijd werd hij ingeschakeld om het kleine boerenbedrijfje dat ze thuis ook hadden, overeind te houden. Met zijn electro- en radio-technische ervaring die hij vóór en tijdens zijn militaire dienst opdeed, kon hij begin 1955 bij Philips aan de slag, en werd hij ingeschakeld bij het kwaliteitsbeheer van de door Philips in zowel in binnen- als buitenland geproduceerde apparaten. Het was eveneens in 1955, op de kermis in Hunsel, dat hij Mia Heemels (1934-2015) uit Vlodrop leerde kennen. Ze trouwden in het najaar van 1963 en betrokken Mia' ouderlijk huis, zodat zij voor haar oude vader (die sinds 1961 weduwnaar was en in 1989 overleed) zou kunnen zorgen. Hun kinderwens ging niet in vervulling: zoon Pieter kwam in 1968 dood ter wereld. Vakanties waren niet aan hen besteed; hooguit zo nu en dan eens een uitstapje in de buurt. In 1990 kon Marcel vervroegd het arbeidsproces verlaten. Er braken moeilijke tijden aan toen Mia in 2013 met haar gezondheid begon te sukkelen. Begin 2015 moest ze in een zorgcentrum worden opgenomen waar ze in de zomer van datzelfde jaar, twee dagen na haar 81^e verjaardag kwam te overlijden. De laatste jaren van zijn leven werden door de nodige ouderdomsgebreken overschaduwd; zijn wereldje werd kleiner en kleiner. In het najaar van 2016 verruilde hij het grote huis aan de Boomgaardstraat voor een mantelzorghuisje dat in de achtertuin ervan werd geplaatst. Na Mia's overlijden probeerde hij oude familiebanden weer aan te halen en hield hij hen middels brieven van zijn wel en wee op de hoogte. Die resulteerden bij zijn 90^e verjaardag in een 'autobiografie' waarin hij een antwoord probeerde te geven op de vraag: 'Ome Marcel, weem is det?'. De laatste weken ging zijn gezondheid zienderogen achteruit; desalniettemin kwam zijn overlijden op zondagmorgen 19 februari j.l. toch nog onverwacht. Na de uitvaartmis legden we hem bij zijn vrouw Mia op het (oude) parochiekerkhof te rusten.

Op zondagmiddag 26 februari j.l. werd in de St. Matthiaskerk van Posterholt **Riley Starren** gedoopt. Op zondagmorgen 5 maart a.s. werd in de St. Martinuskerk van Vlodrop **Fender Schoenmakers** gedoopt, diezelfde zondagmiddag in de St. Catharinakerk van Montfort **Ravi Coenen**.

Op woensdagmorgen 8 maart a.s. vond in de St. Martinuskerk van Vlodrop de uitvaartdienst plaats voor **Mathias Hubertus Leonardus (Jeu van Moorsel) Wolters (1928-2023)**. Geboren en getogen in Vlodrop, op hoeve Moorsel, raakte hij van jongs af aan vertrouwd met het boerenbedrijf. Net als de nabij gelegen hoeve De Triest kwam ook hoeve Moorsel tegen het einde van de oorlog in de frontlinie te liggen en kwam ook Jeu's ouderlijke boerderij niet onbeschadigd uit de oorlog. Maar ook Jeu zelf kreeg zijn deel in het oorlogsleed, toen hij verplicht werd mee te bouwen aan de loopgraven en anti-tankgrachten nabij Vlodrop-station. Jeu's grote passie waren de paarden, waarmee hij niet alleen het land ploegde maar ook wedstrijden reed. Zo behoorde hij tot de oprichters van Rijvereniging Roerstreek en van de Millingsruiters in Melick. Van die verenigingen was hij niet alleen lid, maar ook bestuurslid, instructeur, jurylid en erelid. Na een verkering van enkele jaren trouwde hij in 1965 met Annie Peters (1929-2008) uit Beesel en stichtten ze op Moorsel een gezin dat met drie kinderen gezegend werd. Hoewel Annie veel met haar gezondheid sukkelde, toonden beiden hun betrokkenheid bij het plaatselijk verenigingsleven; zo was Jeu jarenlang lid van de Jonge Boeren in Vlodrop en van de EHBO in Herkenbosch. Hoewel zoon Leon na verloop van de tijd de boerderij overnam bleef Jeu er bijna tot het laatst toe hand- en spandiensten verrichten. Ook na Annie's dood in de zomer van 2008 bleef hij op de zondagmiddagen graag zijn familieleden en vrienden bezoeken. Naarmate hij ouder werd begon dat kringetje echter steeds kleiner te worden, al was het maar omdat ook hij er langzaam maar zeker van overtuigd raakte dat hij daarbij zijn auto toch maar beter aan de kant kon laten staan. Sinds de ziekte en vroegtijdige dood van dochter Angeline afgelopen najaar begon zijn gezondheid zienderogen na te laten. Gelukkig is de gang naar het zorgcentrum hem bespaard gebleven en kwam er op donderdag 2 maart j.l. toch nog onverwacht een einde aan zijn leven. Na de uitvaartmis legden we hem bij zijn vrouw Annie op de algemene begraafplaats te rusten.

Wit U ons financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl